

باسمه تعالی

مبارزه‌ی علمی برای جوانان، زنده کردن روح جست‌وجو و کشف واقعیت‌هاست.

«امام خمینی (ره)»

وزارت آموزش و پرورش

باشگاه دانش‌پژوهان جوان

نوزدهمین المپیاد ادبی کشور

مرحله‌ی دوم

۱۵ اردیبهشت‌ماه ۱۳۸۵

۱۰:۵۰ تا ۹:۰۰

مدت آزمون: ۱۱۰ دقیقه

یادآوری

ضمن آرزوی موفقیت برای شما داوطلب گرامی، خواهشمند است به موارد زیر با دقت توجه فرمایید:

۱- یک برگ پاسخ‌نامه‌ی چهارگزینه‌ای در اختیار شما قرار گرفته که مشخصات فردی شما بر روی آن نوشته شده است. در صورت نادرست بودن مشخصات، سریعاً مراقب حوزه را مطلع کنید.

۲- لطفاً در پشت برگه‌ی پاسخ‌نامه‌ی چهارگزینه‌ای و در قسمت بالای آن نشانی، شماره‌ی تلفن، و کد تلفن شهر خود را بنویسید.

۳- پاسخ هر سؤال را با مداد مشکی نرم در محل مربوط علامت بزنید. لطفاً تمام خانه‌ی مورد نظر را سیاه کنید.

۴- تعداد سؤال‌های این آزمون ۱۰۰ سؤال و مدت پاسخ‌گویی به آن ۱۱۰ دقیقه است. هر سؤال تنها یک پاسخ درست دارد. پاسخ درست ۳ نمره‌ی مثبت و پاسخ غلط ۱ نمره‌ی منفی خواهد داشت.

۵- لطفاً پاسخ‌نامه را تمیز نگه دارید و از تا کردن آن خودداری کنید.

۶- کارت، معرفی‌نامه و کارنامه‌ی خود را در دسترس نگه دارید تا مسئول مربوط بتواند آن‌ها را ملاحظه و جمع‌آوری کند.

۷- هنگام آزمون همراه داشتن تلفن همراه مجاز نیست. اگر همراه دارید، در اسرع وقت آن را به مسئول جلسه امتحان تحویل دهید.

۸- پس از پایان آزمون می‌توانید دفترچه‌ی سؤالات را ببرید.

ادبیات فارسی

۱- فعل «ماندن» در کدام گزینه با بیت زیر مشابهت معنایی دارد؟

«کسی ماهیت ذاتش ندادند

که کس با او و او با کس نماند»

(الف) چو مانده شد از کار رخس و سوار

یکسی چاره سازید بیچاره وار

(ب) بگفتا فراتر سر مجالم نماند

بماندم که نیروی یالم نماند

(ج) بلی این و آن هر دو نطق است لیکن

نماند همی سحر پیغمبری را

(د) کسی با او نه و او با همه کس

نماند هیچ کس او ماند و بس

۲- کدام گزینه درست است؟

(الف) دل و دست اسفندیار یکی نیست: فکر و عمل اسفندیار متفاوت نیست.

(ب) اگر بولفضل سخت جوان نیست، آن شغل به وی دادیمی: هر چند ابوالفضل خیلی جوان است ما او را دبیری دادیم.

(ج) سر خویش گیر و راه مجانبیت در پیش: به دنبال کار خودت برو و از او کناره گیری کن.

(د) چون دمنه از اغرای شیر بپرداخت: زمانی که دمنه به فریب شیر مشغول شد.

۳- در کدام گزینه مجاز به کار ترفته است؟

(الف) تهمتن گز اندر کمان راند زود

بدان مسان که سیمرخ فرموده بود

(ب) بساد در سایه‌ی درختانش

گسترانیده قرش بوقلمون

(ج) از روی خاک سر به میان سما کشید

آن خنگ بادبای گسسته عنان برف

(د) مسوی شهر از باغ شاخی آوردند

بساغ و بستان را کسجا آنجا برند

۴- کدام گزینه نادرست است؟

(الف) جدل: علم اصول و شرایط مناظره، خصومت، داورى

(ب) سلیم: ساده‌دل، گول، مارگزیده

(ج) تنمیر: برخورداری، بسیار کردن مال، بهره‌رسانی

(د) اصطاف: پروردن کسی، نیکی کردن به کسی، برگزیدن

۵- همی مصرع‌ها متعلق به ابیاتی هستند که در آنها تخلص شاعر ذکر شده است به جز گزینه‌ی ...

(الف) از دامگه خاک بر افلاک پریدند

(ب) گو همه دشنام گر کز لب شیرین دعاست

(ج) تا ازین گنبد دیرینه دری پیدا شد

(د) خوش چمنی است عارضت خاصه که در بهار حسن

۶- معنی واژه‌ی مورد نظر در کدام گزینه نادرست است؟

(الف) تسو دانسی که بپدا کوشد همی

همی جنگ و مردی فروشد همی (ادعا کردن)

(ب) کوه یحیی را نه سوی خویش خواند

قاصدانش را به زخم سنگ راند (فرستادگان)

(ج) بس که خشکی بس که دریا در ره است

تا نپنداری که راهی کوتاه است (زنهار)

(د) چسو کبک دری باز مرغ است لیکن

خطر نیست بسا باز، کبک دری را (بزرگی)

آزمون مرحله‌ی دوم نوزدهمین المپیاد ادبی کشور

۷- معنی کدام گزینه متفاوت است؟

- (الف) مرغ دل (ب) سگ دل (ج) بزدل (د) بد دل

۸- کدام گزینه نادرست است؟

- (الف) شاعران انقلاب از قالب‌های سنتی بیشتر غزل، قصیده، رباعی و دوبیتی را به کار گرفته‌اند.
(ب) حبیب‌توصیف من شخصی شاعر و حماسه‌توصیف من اجتماعی و ملی است.
(ج) نثر فنی، نثری است شعروار که در آن توصیف پر خبر برتری دارد.
(د) بزرگ‌نمایی لازمی کار طنزپرداز و زبان هنرمندانه ابزار اصلی کار اوست.

۹- معنی کنایی کدام گزینه درست است؟

- (الف) بر باد نشاندن: فریب دادن
(ب) تنسم کردن: مطلع ساختن
(ج) در گرداندن کسی: متحیر ساختن او
(د) تنسم: دامن به کمر زدن

۱۰- مقصود شاعر در کدام بیت به درستی بیان شده است؟

- (الف) از تیغ مهر و نازک انجم خلاص یافت / این ابلق زمانه ز برگستوان برف (با تابش خورشید و ستارگان زمین از پوشش برف رهایی پیدا کرد).
(ب) هر که داد او حسن خود را در مزاد / صد قضای بد سوی او رو نهاد (صاحب حسن در معرض خطر است).
(ج) کس ز آغاز و ز انجام جهان آگه نیست / اول و آخر این کهنه کتاب افتاده است (دنیا آغاز و پایان ندارد).
(د) درخت نوگر بار دانش بگیرد / به زیر آوری چرخ نیلوفری را (توانا بود هر که دانا بود)

تاریخ ادبیات

۱۱- با توجه به وضع عمومی شعر در عصر حافظ کدام گزینه نادرست است؟

- (الف) دوره‌ی رکود و ضعف قصیده‌سرایی بود.
(ب) استقبال از اشعار سخن‌سرایان گذشته رواج پیدا کرد.
(ج) در نگاه کلی، زبان شعر این دوره در مسیر کم‌مایگی حرکت کرد.
(د) محتوای اشعار با دوره‌های قبل تفاوت چشمگیری پیدا کرد.

۱۲- در کدام گزینه همه‌ی آثار از یک سخنور نیست؟

- (الف) کمال‌نامه، همایون، سام‌نامه، گل و نوروژ
(ب) اخلاق الاشراف، صد پند، رساله‌ی دلگشا، رساله‌ی تعریقات
(ج) یوسف و زلیخا، لیلی و مجنون، بهارستان، لواطیج، اشعة‌اللمعات
(د) نکات، مراسلات، عرفات، طاق‌دیس، محیط اعظم

۱۳- کدام گزینه در توصیف سروده‌های نیما نادرست است؟

- (الف) ای شب: در قالب شعر نیمایی سروده شده است و بیانی تمثیلی دارد.
(ب) خانوادگی سرباز: به نوعی واقع‌گرایان ادبی، هنری و تفکر اجتماعی نزدیک می‌شود.
(ج) افسانه: بیان ناگامی‌ها و بی‌دلی‌های خود شاعر است که با حوادث روزگار او پیوند خورده است.
(د) قصه‌ی رنگ پریده: داستان دردناک زندگی شاعر و سند اتهامی بر ضد جامعه‌ی عصر اوست.

آزمون مرحله‌ی دوم نوزدهمین المپیاد ادبی کشور

۱۴- کدام بخش از عبارت نادرست است؟

«مناظره‌های پروین اعتصامی حالت تمثیلی و گاه علاوه بر این، صورت انسان‌نمایی پیدا می‌کند. قصاید او به شیوه‌ی ناصرخسرو سروده شده است و به طور کلی دو شیوه‌ی خراسانی و عراقی در اشعار او به گونه‌ای تلفیق شده‌اند. مضامین بکرو بدیع در دیوان او بسیار است.»

الف) تمثیلی ب) ناصر خسرو ج) عراقی د) بشار

۱۵- کدام گزینه نادرست است؟

(الف) موضوع اصلی قصاید ابن یمن مدح و منقبت امامان شیعه و موضوع عمده‌ی غزلیاتش عشق و دلدادگی است.
(ب) یغمای جندقی، سیف فرغانی و سوزنی شعر هزل نیز سروده‌اند.
(ج) سعدی، کمال اصفهانی، سلمان ساوجی و خواجه سرمشق حافظ در غزل‌سرایی هستند.
(د) «محتسب» در دیوان حافظ و «گره» در مثنوی عبید می‌تواند تعریضی به امیر مبارزالدین باشد.

۱۶- ویژگی کدام شاعر به درستی بیان نشده است؟

الف) قانئی: به شیوه‌ی قدما توجه دارد و در قصاید او لفظ بر معنا پیشی می‌گیرد.

ب) صائب: غزل‌های او آمیزه‌ای از حکمت و عرفان و بسیاری از ابیات او چون مثل سایر نزد عامه زبانزد است.

ج) وصال شیرازی: در قالب‌های مختلف مثنوی، غزل و قصیده به سبکی تازه و شیوه‌ای نو طبع آزمایی کرده است.

د) بیدل: غزل‌ها و مثنوی‌هایش غالباً عرفانی است و در پاره‌ای از موارد رنگ فلسفی به خود می‌گیرد.

۱۷- کدام یک از آثار زیر جنبه‌ی رئالیستی ندارد و به مسائل اجتماعی روزگار نویسنده نمی‌پردازد؟

(الف) «سازمان مخفی» از نجیب محفوظ
(ب) «حکایت جدی» از جمال بنوره
(ج) «عروس فرغانه» از جرجی زیدان
(د) «قهوه‌خانه‌ی باشوره» از خلیل سواحری

۱۸- عبارت زیر چه کسی را توصیف می کند؟

«پدرش از مبلغان مذهبی در مشرق زمین بود و او ازین طریق با فلسفه و عرفان شرق آشنا شد. این آشنایی به سرتاسر آثار او رنگ و بوی عرفانی داده است.»

الف) هرمان هسه ب) آلبر کامو ج) ویلیام فاکنر د) ساموئل بکت

زبان فارسی

۱۹- در کدام گزینه مقدار تکواژهای تصریفی کم‌تر است؟

(الف) آن خردمند خندان می‌رفت.
(ب) آن مرد به سوی کاروان خواهد رفت.
(ج) شاید آن‌ها به مدرسه بروند.
(د) کتاب بهترین دوست شماست.

۲۰- اگر صامت را با «ص» و مصوت را با «م» نشان دهیم کدام گزینه الگوی هجایی واژه‌ی «دوازدهم» است؟

(الف) ص م / اص م / ص ا م / ص م / اص م
(ب) ص م / اص م / ص ا م / ص م / اص م
(ج) ص م / ص ا م / اص م / اص م / ص م
(د) ص م / اص م / ص ا م / اص م / ص

آزمون مرحله‌ی دوم نوزدهمین المپیاد ادبی کشور

- ۲۱- شکل‌گذاری مصدرهای «افتادن، آمدن، رفتن، ماندن» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟
 الف) آوردن، بردن، انداختن، گذاشتن
 ب) انداختن، آوردن، گذاشتن، بردن
 ج) انداختن، آوردن، بردن، گذاشتن
 د) انداختن، بردن، آوردن، گذاشتن

- ۲۲- نام‌مطابق املايي کدام گزینه با ديگر گزینه‌ها متفاوت است؟
 الف) شبیه، دنبال، بنیوع ب) فیلله، خوار، پستیچی ج) انبساط، منبر، سنباده د) اجتماع، پنج‌تا، سنبیل

- ۲۳- نمودار کدام گزینه متفاوت است؟
 الف) کیف پسر بزرگ‌تر ب) کتاب تاریخ معاصر ج) کتاب این مرد د) لباس آبی سیر

- ۲۴- در کدام گزینه هر دو واژه از کلمات دخیل بی‌نشان هستند؟
 الف) تألیف، آلام ب) علی‌رغم، استشهداد ج) البته، اتفاقاً د) الآن، بندرت

- ۲۵- کدام گزینه با ساختارهای زیر مطابقت دارد؟
 صفت + اسم = اسم صفت + اسم = صفت صفت + اسم + وند = اسم
 الف) سیاه‌پیشه، سرخ‌رو، هزاربیشه ب) چلچراغ، تندرو، هزارتومانی
 ج) سه‌تاره، بلندنظر، جوانمردی د) پردل، درازدامن، زردچوبه

شاهنامه

- ۲۶- در کدام گزینه واژه‌ای را می‌توان یافت که درست معنی نشده است؟
 الف) کنارنگ: مرزبان / بالال: اسب / کارآگه: جاسوس ب) تازی: اسب / غو: فریاد / مثل: شراب
 ج) پهللو: شهر / آگهی: خبر / درشت: نگران د) دیژه: روشن / دانستن: توانستن / نشاختن: نشاندن

- ۲۷- در کدام گزینه نام پهلوانی آمده که ایرانی نیست؟
 الف) بهرام، گیو، بیژن ب) فرشید ورد، رهام، فریبرز
 ج) زنگه ساوران، بیژن، گودرز د) توس، فرود، زرسب

- ۲۸- این مصراع در توصیف کدام شخصیت است؟
 «ز گلبرگ روی و پر از مشک موی»
 الف) تژاو ب) جریره ج) بیژن د) اسپنوی

- ۲۹- کدام گزینه کار «جریره» نیست؟
 الف) نصیحت فرزندش فرود ب) کشتن اسپان تازی
 ج) سوزاندن دارایی‌ها د) به زیر افکندن کتیفات از قلعه

آزمون مرحله‌ی دوم نوزدهمین المپیاد ادبی کشور

۳۰. کدام گزینه نادرست است؟

- (الف) فرود قربانی سرنوشتی است که توس، تخور و بهرام آن را رقم می‌زنند.
 (ب) پیران و سه از کشتن بهرام خودداری می‌کند.
 (ج) فریبرز در مقابل سپاه تورانیان تا سرحد جان پایداری کرد.
 (د) بهرام، به پاس داشت نام خویش، جان بر سر تازیانه نهاد.

۳۱. کدام گزینه نادرست است؟

- (الف) که پیدا نبود از پدر اندکی: کاملاً همانند پدر بود.
 (ب) اگر هست بیهوده منمای دست: اگر سختم درست است بی سبب اعتراض مکن.
 (ج) سوی تیغ با تیغ بنهاد روی: با شمشیر به سوی قلعه‌ی کوه آمد.
 (د) چو بفشارد ران هیچ نگذارد بی: با اراده‌ی سوار، اسب به پرواز درآمد.

۳۲. کدام گزینه نادرست است؟

- (الف) گودرز، پدر بهرام، تزار را به کین بهرام می‌کشد.
 (ب) فرود و بهرام به شکلی همانند کشته می‌شوند.
 (ج) مرگ جریره یادآور مرگ شیرین است.
 (د) پیران با خلعت افراسیاب راهی شهر خویش می‌شود.

۳۳. کدام گزینه نادرست است؟

- (الف) در داستان فرود نام دو تن ریونیز است.
 (ب) آذرگشسب آتشکده‌ای باستانی است.
 (ج) زرسب داماد طوس است.
 (د) زرنه کفش از نشان‌های فرماندهی است.

۳۴. در بیت زیر که از اوایل داستان انتخاب شده است، ضمایر به چه کسانی اشاره دارد؟

- نشان خواه از این دو گو سر فراز
 کز ایشان مرا و تو را نیست راز
 (الف) بهرام و زنگه، جریره، فرود
 (ب) گبو و گودرز، کیخسرو، رهام
 (ج) زنگه و بهرام، تخور، فرود
 (د) پیران و هومان، جریره، فرود

۳۵. در کدام گزینه مجاز دیده می‌شود؟

- (الف) سراسر همه کوه پردشمن است
 (ب) همه یک ز دیگر دلاورترند
 (ج) عنان بزرگی هر آن کو بجست
 (د) چنین است رسم جهان جهان
 در دژ پر از نیزه و جوشن است
 چو خورشید تابان به دو پیکرند
 نخستین نباید به خون دست شست
 که کردار خویش از تو دارد نهان

بوستان

۳۶. واژه‌ها در کدام گزینه با هم سازگاری ندارند؟

- (الف) عامل، مشرف، خراج
(ب) خرقه، دلق، سجاده
(ج) یدق، فرزند، رخ
(د) سوفار، سمر، کیش

۳۷. معنی کدام اصطلاح نادرست است؟

- (الف) پای پیچیدن: گرفتار شدن
(ب) پنجه برناختن: شکست دادن
(ج) گوش داشتن: مراقب بودن
(د) گرو بردن: پیشی گرفتن

۳۸. نظیر حکایت و آتش سوزی بغداد در باره‌ی کدام عارف روایت شده است؟

- (الف) معروف کرخی (ب) سری سقطی
(ج) جنید بغدادی (د) ابوالقاسم قشیری

۳۹. کدام حکایت به شکل کامل در بوستان نیامده است؟

- (الف) گله‌مندی ابلیس از نقش خویشتن
(ب) سخن گفتن عابد با کله
(ج) جنگ اسکندر مقدونی با شریان
(د) گریه‌ی سلطان روم در نزد نیک‌مردی دانشمند

۴۰. این دو بیت از کدام حکایت بوستان است؟

- (الف) انگشتر عمر بن عبدالعزیز
(ب) شنیدم که می‌گفت و باران دمع
(ج) حفظ سالی دمشق
(د) زشت است پیرایه پسر شهریار
(الف) فرو می‌دیدش به عارض چو شمع
(ب) برادران عادل و ظالم
(د) زاهد خدا دوست

۴۱. کدام گزینه به قرآن یا حدیث اشاره ندارد؟

- (الف) چو بختش نگون بود در کاف کن
(ب) نگر کرد شوریده از خواب و گفت
(ج) همه تخت و ملکی پذیرد زوال
(د) همی تا برآید به تدبیر کار
(الف) نکرد آنچه نیکانش گفتند کن
(ب) مرا فتنه خوانی و گویی مخفت
(ج) به جز ملک فرمانده لایزال
(د) سدارای دشمن به از کارزار

۴۲. کدام گزینه نادرست است؟

- (الف) محتسب مأمور نظارت بر اجرای احکام دین است.
(ب) در بیت «بزرگان مسافر، به جان پرورند که نام نکویی به عالم برند» فاعل مصراع دوم «بزرگان» است.
(ج) واژه‌ی «آغوش» در دو معنی به کار رفته است.
(د) «خیر روان» همان صدقه‌ی جاریه و «قلم ورزیدن» به معنی نویسندگی است.

۴۳- در کدام گزینه کنایه وجود ندارد؟

- (الف) وگر رفت و آثار خیرش نماند
(ب) بسیندیش از آن طفلک بی‌پدر
(ج) اگر بی‌دکشی چشم نیکی مدار
(د) چو دست از همه جلیتی در گست
- نشاید پس مرگش الحمد خوانند
وز آه دل دردمسندش حذر
که هرگز نیارد گز انگور بار
حلال است پردن به شمشیر دست

۴۴- معنی کدام مصراع نادرست است؟

- (الف) چو تیر تو دارد به تیرش مژن: کسی را که امان دادی، مکش.
(ب) سر از خط فرمان نبردش به در: فرمان او را اطاعت کرد.
(ج) که در رشته چون سوزنم پای بند: من در بند غم عشقم.
(د) که خلقی بدو روی دارند و پشت: امید و تکیه‌گاه مردم است.

۴۵- مفهوم اصلی کدام بیت نادرست است؟

- (الف) امسین بساید از داور اندیشناک
(ب) من از پی‌مرادی نسیم، روی زرد
(ج) بسه کار آمد آن‌ها که برداشتند
(د) دو صد رقصه بالای هم دوخته
- نه از رفیع دیوان و زجر و هلاک (خداترسی)
غم بی‌مردان دلم خسته کرد (نوع دوستی)
نه گرد آوریدند و بگذاشتند (ارزش میراث)
ز حراق و او در میان سوخته (نداری و فقر)

حافظ

۴۶- واژه در کدام بیت معنایی متفاوت دارد؟

- (الف) از راه نظر سریع دلم گشت هواگیر
(ب) دردا که از آن آهوی مشکین سیه چشم
(ج) عکس روی تو چو در آینه‌ی جام افتاد
(د) در خم زلف تو آویخت دل از چاه زنج
- ای دیده نگه کن که به دام که در افتاد
چون نافه بسی خون دلم در جگر افتاد
عارف از خنده‌ی می در طمع خام افتاد
آه کسز چاه برون آمد و در دام افتاد

۴۷- در کدام گزینه «ایهام» وجود ندارد؟

- (الف) من همان روز ز قهر هاد طمع بیریدم
(ب) بتی دارم که گرد گل ز سنبل سایه‌بان دارد
(ج) بسبیرون ز لب تو ساقیا نیست
(د) کسی به وصل تو چون شمع یافت پروانه
- که عیان دل شیدا به لب شیرین داد
بهار عارضش خطی به خون ارغوان دارد
در دور کسی که کام دارد
که زیر تیغ تو هر دم سری دگر دارد

۴۸- «و خون خوردن» در کدام بیت متفاوت است؟

- (الف) نرگس مست نوازش کن مردم دارش
(ب) خونم بخور که هیچ ملک با چنان جمال
(ج) من که از آتش دل چون غم می درجوشم
(د) خون ما خوردند این کافر دلان
- خون عاشق به قدح گر بخورد نوش باد
از دل نیایدش که نرسد گناه تو
مهر بر لب زده خون می خورم و خاموشم
ای مسلمانان چه درمان الغیاث

آزمون مرحله‌ی دوم نوزدهمین المپیاد ادبی کشور

۴۹- این بیت یادآور زندگی کدام شخصیت است؟

- الف) ناصر خسرو ب) شیخ جام ج) شیخ صنعان د) عطار
«کسی که از ره تقوا قدم برون نهاد به عزم میکده اکنون ره سفر دارد»

۵۰- بیت «چه کند کز پی دوران نرود چون پرگار/ هر که در دایره‌ی گردش ایام افتاد» با کدام گزینه هماهنگ نیست؟

- الف) تعمر من نشاء و تذلل من نشاء ب) و ما تشاؤون إلا إن يشاء الله
ج) إنما أمره إذا أراد شيئاً أن يقول له كن فيكون د) و ما رعيت إذ رميت ولكن الله رمى

۵۱- کدام گزینه نادرست است؟

- الف) حافظ که سر زلف پستان دست کشش بود
ب) آن که گیسوی تو را رسم تطاول آموخت پس طرفه حریفی است کش اکنون به سر افتاد (بازچه)
ج) ابواب پیشدازم از نشاط کلاه هم تواند کرمش داد من مکین داد (شیبوی ظلم و تعدی)
د) ای که انشای عطار صفت شوکت توست اگر ز روی تو عکسی به جام ما افتد (جان می‌بازم)
عقل کل چاکر طغراکش دیوان تو باد (علامدار)

۵۲- کدام گزینه درباره‌ی مصراع دوم این بیت نادرست است؟

- الف) «بنفشه دوش به گل گفت و خوش نشانی داد»
ب) «چین و شکن من از زلف یار است»
ج) «زلف یار مرا به جست و جو وا داشته است»
د) «جلوه و روشنی من از گیسوی یار است»

۵۳- معنای کدام اصطلاح درست نیست؟

- الف) هرچه باداباد: هرچه پیش آید، خوش آید
ب) حلقه در گوش بودن: بنده و مطیع و فرمانبر بودن
ج) سرگران داشتن با: بی اعتنا بودن
د) دست دادن: بیعت کردن

۵۴- کدام گزینه با بیت زیر سازگار است؟

- الف) «خط و خال گدایان مده خزینه‌ی دل»
ب) «کسی که حسن و خط دوست در نظر دارد در نظربازی مایه‌ی خیران حیرانند»
ج) «شاهد آن نیست که مویی و میانی دارد»
د) «حسن روی تو به یک جلوه که در آینه کرد»
به دست شاه وشی ده که محترم دارد
محقق است که او حاصیل بصر دارد
من چنینم که نمودم دگر ایشان دانند
بسنده‌ی طلعت آن بساش که آنی دارد
ایمن همه نقش در آینه‌ی او هام افتاد

آزمون مرحله‌ی دوم نوزدهمین المپیاد ادبی کشور

۵۵. مقصود اصلی کدام گزینه نادرست است؟

- (الف) ز سر و قد دلجویت مکن محروم چشمم را
بدین سرچشمه‌اش نشان که خوش آبی روان دارد (تمنای وصال)
(ب) آیه‌ی که خضر حیات از او یافت
در می‌کده جو که جام دارد (ارزش آب حیات)
(ج) گسرچه یاران فارغند از یاد من
از من ایشان را هزاران یاد باد (وفاداری)
(د) این همه عکس می و نقش نگارین که نمود
یک فروغ رخ ساقی است که در جام افتاد (تجلی)

تاریخ بیهقی

۵۶. کدام گزینه نادرست است؟

- (الف) افشین دوش دست من یگرفته است. (یا من پیمان بسته است.)
(ب) وگر بار ندهد خویشتن اندر افکنی. (به خاک اندازی.)
(ج) به گرمابه رفتم و قرار نمود. (آرامش نداشتم.)
(د) چند بار رد کردم و باز نشد. (منصرف نشد.)

۵۷. موارد مشخص شده به ترتیب به کدام شخصیت‌ها اشاره دارند؟

- وخواجه بانگ برآورد و گفت: این مجلس سلطان را که این‌جا نشسته‌ایم هیچ حرمت نیست؟ ما کاری را نکرد
شده‌ایم؛ چون از این فارغ شویم، این مرد پنج و شش ماه است تا در دست شماست، هر چه خواهی بکن.
(الف) احمد حسن، مسعود، بوسهل
(ب) بونصر مشکان، مسعود، بوسهل
(ج) بونصر مشکان، محمود، ابوالقاسم کثیر
(د) احمد حسن، محمود، میکائیل

۵۸. صفات دستار، موزه، موی سر و جنبه‌ی حسنگ هنگام ورود به مجلس به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- (الف) میکائیلی، نیشابوری، پوشیده، خبری رنگ
(ب) نیشابوری، کهنه، پوشیده، سیاه
(ج) مالیده، نو، مالیده، خلق‌گونه
(د) نیشابوری، میکائیلی، مالیده، نو

۵۹. تمامی موارد در گزینه‌ها جزو مشاغل عصر غزنوی محسوب می‌شوند به جز گزینه‌ی ...

- (الف) ندیمان، خاسکان، مطربان
(ب) معدلان، مرکبان، قضات
(ج) مرتبه‌داران، حاجبان، صاحب دیوان
(د) والی، رایض، پیک

۶۰. کدام گزینه نادرست است؟

- (الف) بوسهل زوزنی ندیم سلطان مسعود و صاحب دیوان رسالت بعد از بونصر مشکان بود.
(ب) حسنگ وزیر در سال ۴۲۲ در بلخ به دار آویخته شد و هفت سال بر دار بود.
(ج) ریشه‌ی واژه‌ی قرمطی به معنی ریز بودن خط و نزدیکی کلمات و خطوط به یکدیگر است.
(د) احمد بن ابی دؤاد قاضی عصر معتصم راوی اصلی داستان افشین و بودلف است.

۶۱- کدام گزینه نادرست است؟

- (الف) به گمان بودم از بار یافتن و نایافتن: شک داشتم به من اجازه‌ی حضور داده شود یا نه.
 (ب) رگ‌ها از گردش برخاست: کنایه از این‌که خشمگین شد.
 (ج) به جان بروی ممت نهادی: ممت او را از صمیم قلب پذیرفتی.
 (د) محال است رویاهان را با شیران چخیدن: جنگیدن رویاه با شیر خطاست.

۶۲- کدام گزینه درست است؟

- (الف) از دی‌باز: از دیروز تا به حال/در وقت: فوراً/دیر است که تو را چشم می‌داشتم: مدت زیادی است که من منتظرت هستم.
 (ب) ضحرت: دل‌تنگی/مقرر است: ثابت و مسلم است/مستحل: حرام‌کننده‌ی حلال
 (ج) سیاف: شمشیر ساز/به دست و پای مردن: ترسیدن/باز خانه فرستاد: به خانه بازگرداند
 (د) افسردم: خشمم زد/احتمال نکنند: احتمال ندهند/دزاعه: جبه

۶۳- جمله‌ی «راست همین بایست کردن که کردی» از معتمد خطاب به احمد بن ابی‌دؤاد:

- (الف) ستایش شخصیت اوست.
 (ب) تأیید آیات و روایاتی است که خوانده است.
 (ج) تأیید دروغی است که گفته است.
 (د) قدردانی از اوست به سبب آمدن به دربار.

۶۴- کدام توصیف مربوط به لحظه‌ی بردار کردن حسنک نیست؟

- (الف) بوسهل بانگ برداشت و فرا دشنام خواست شد.
 (ب) دو پیک را ایستانیده بودند که از بغداد آمده‌اند.
 (ج) آواز دادند که سر و رویش را پیوشید تا از سنگ تپاء نشود.
 (د) احمد جامه‌دار گفت: این آرزوی توست که خواسته بودی.

۶۵- این سخن کیست؟ خطاب به کیست؟ درباره‌ی کیست؟

- «به این خلیفه‌ی خرف شده نباید نشست که من از بهر قدر عباسیان انگشت در کرده‌ام در همه جهان و قریم می‌جویم»
 (الف) امیر ماضی، بوسهل زوزنی، خلیفه فاطمی
 (ب) محمود، بو نصر مشکان، القادر بالله
 (ج) مسعود، بوسهل زوزنی، القادر بالله
 (د) مسعود، بو نصر مشکان، خلیفه فاطمی

گلستان

۶۶- کدام مصراع درست معنی نشده است؟

- (الف) دیده شکبید ز تماشای باغ/بی‌گل و عنبر به سر آرد دماغ (چشم با تماشای باغ آرام و شکیبا می‌شود).
 (ب) چو برخاش بینی تحمل بیار / که سهلی بیند در کارزار (مدارا مانع جنگ می‌شود).
 (ج) دو صاحب‌دل نگه دارند موی / همدون سرکشی و آزر موی (پیوند تندخوی با نرم‌خوی نیز این‌گونه است).
 (د) در به خرابی فند از مملکت / اگر سته خفتد ملک نیمروز (اگر از دستگاه سلطنت خود به ویرانه‌ای افتد).

آزمون مرحله‌ی دوم نوزدهمین المپیاد ادبی کشور

۶۷- بیت زیر بیانگر کدام مطلب است؟

«دست دراز از پی یک حبه سیم

به که ببرند به دانگی و نیم»

(الف) لزوم مجازات دزد

(ب) ترجیح گدایی بر دزدی

(ج) زشت شمردن گدایی

(د) از بین بردن فقر با بخشش مال

۶۸- کدام گزینه در تأیید بیت زیر است؟

«بش المطاعم حين الدل يكسبها

القدر منتصب و القدر مخفوض»

(الف) اگر حنظل خوری از دست خوش خوی

بـه از شیرینی از دست ترش روی

(ب) با آن‌که در وجود طعام است حظ نفس

رنج آورد طعام که بیش از قدر بود

(ج) سـفـله دارد ز بـهـر روزی بـیم

نـخـورد آـش گـرم کـرده کـریم

(د) هر چه از دونان به منت خواستی

در تن افزودی و از جان کاستی

۶۹- در کدام گزینه آرایه‌ی تکرار و جناس تام با هم دیده می‌شود؟

(الف) زر نداری نتوان رفت به زور از دریا

زور ده مرده چه باشد زر یک مرده بیار

(ب) هم رقعۀ دوخته به و الزام کنج صبر

کز بهر جامه رقعۀ بر خواجگان نبشت

(ج) مکن گر مردمی بسیارخواری

که سگ زین می‌کشد بسیار خواری

(د) در بسیابان خشک و ریگ روان

تشنه را در دهان چه در چه صدف

۷۰- کدام گزینه نادرست است؟

(الف) ملک فرمود تا مضمون خطاب به زجر و توبیخ مستخلص کردند. (جریمه‌ی تعیین شده)

(ب) اگر به برخی از آن دستگیری کنی چون ارتفاع رسد، وفا کرده شود. (بازگردانده شود).

(ج) صاحب دلی بر او بگذشت؛ گفت: تو را مشاھرہ چند است؟ (اجرت ماهانه)

(د) یکی در مسجد سنجار به تطوُّع بانگ نماز گفتی. (به اجبار)

ادبیات معاصر

۷۱- کدام گزینه درباره‌ی این شعر نادرست است؟

«تا نسیم عطشی در بن برگی بدود / زنگ باران به صدا می آید»

(الف) هر نیازی در طبیعت پاسخی درخور دارد.

(ب) نشان‌دهندۀ تحول در طبیعت است.

(ج) نظام آفرینش به خودی خود کامل است.

(د) طبیعت‌گرایی سپهری در آن آشکار است.

۷۲- غرض اصلی شعر «کسی که مثل هیچ کس نیست» در کدام گزینه آمده است؟

(الف) توصیف رنج‌ها و شادی‌های کودکانه

(ب) توصیف جامعۀ آرمانی از نگاه یک کودک

(ج) توصیف آرزوهای کودکانۀ شاعر

(د) توصیف خواب و رؤیای یک کودک

آزمون مرحله‌ی دوم نوزدهمین المپیاد ادبی کشور

۷۳- شعر «فاصلک» شبیه کدام شعر پایان می‌پذیرد؟

- (الف) می‌تراود مهتاب از نیما یوشیج
(ب) به باغ هسفران از سهراب سپهری
(ج) مرثیه از احمد شاملو
(د) تولدی دیگر از فروغ فرخزاد

۷۴- کدام گزینه درباره‌ی شعر «لطف حق» نادرست است؟

- (الف) در این منظومه خداوند مادر موسی را عتاب می‌کند.
(ب) رفتار نمرود یادآور داستان کی کاووس است.
(ج) «آیین» ساختن از خشت» مفهومی نظیر «افراشتن قصر به روده» دارد.
(د) «کشتی امکان»، «معبد یزدان پاک» و «محضر حق جلیل» مصداق‌های متفاوتی دارند.

۷۵- اخوان در پایان «آخر شاهنامه» به کدام موضوع اشاره دارد؟

- (الف) داستان اصحاب کهف (ب) مرگ رستم درستان (ج) فتوحات ایرانیان (د) مرگ رستم فرخزاد

۷۶- با توجه به شعر «چاووشی» کدام گزینه نادرست است؟

- (الف) در «صدایی نیست الا پت پت رنجور شمع» در جوار مرگ» منظور از شمع، آزادی است.
(ب) شعر نیما و حافظ در این سروده تضمین شده است.
(ج) شاعر از میان سه راه، راه بی‌بازگشت را برمی‌گزیند.
(د) به ولادت مسیح و حیات او در آسمان‌ها اشاره شده است.

۷۷- کدام گزینه درباره‌ی این قطعه از شعر نادرست است؟

- «نامت سپیده دمی است که بر پیشانی آسمان می‌گذرد»
(الف) بشارت‌دهنده‌ی طلوع سپیده‌دم آزادی است.
(ب) اشاره‌ای است به نام آنکه این مرثیه برای اوست.
(ج) به حضور جاودانه‌ی ممدوح در تاریخ اشاره دارد.
(د) کوتاهی عمر ممدوح را بیان می‌کند.

۷۸- فضای شعر «آی آدم‌ها» با کدام مکتب ادبی همخوانی دارد؟

- (الف) سوررئالیسم (ب) سمبولیسم اجتماعی (ج) ناتورالیسم (د) رئالیسم اجتماعی

۷۹- کدام گزینه قالب شعر «به باغ هسفران» است؟

- (الف) مسمی (ب) تلفیقی از مسمی و نیمایی
(ج) نیمایی (د) تلفیقی از موج نو و مسمی

۸۰- با توجه به داستان «پیرمرد و دریا» کوسه‌ی بزرگ می‌تواند نمادی باشد از:

- (الف) غرور پیرمرد (ب) نیروهای پلید و شیطانی
(ج) طبیعت سرکش (د) تقدیر و سرنوشت

آزمون مرحله‌ی دوم نوزدهمین المپیاد ادبی کشور

۸۱- کدام گزینه درباره‌ی داستان «پیرمرد و دریا» درست است؟

- الف) پیرمرد شکست خورده است زیرا کوسه‌ها شکار او را خورده‌اند.
 ب) پیرمرد به نظر خودش شکست خورده ولی از نظر دیگران پیروز شده است.
 ج) قهرمان داستان پیروز شده است و همچنان می‌تواند کارهای بزرگ انجام دهد.
 د) قهرمان داستان در نگاه خود پیروز و در نگاه دیگران شکست خورده است.

۸۲- کدام گزینه درباره‌ی داستان «خاله خرسه» نادرست است؟

- الف) عنوان داستان با توجه به معنی ضرب‌المثل مناسب نیست.
 ب) شیوه‌ی توصیف، شخصیت‌پردازی و زاویه‌ی دید، داستان را به خاطره مانند کرده است.
 ج) لحن روایت گاهی طنزآمیز است و داستان پایانی غم‌انگیز دارد.
 د) عنوان داستان به دوستی حبیب با سرباز روس اشاره دارد.

۸۳- منتقدان آثار بزرگ علوی، قهرمان داستان «چشم‌هایش» را با کدام گزینه مقایسه کرده‌اند؟

- الف) محمد غفاری ب) کمال‌الدین بهزاد ج) قائم‌مقام فراهانی د) امیرکبیر

۸۴- کدام گزینه در مورد «چشم‌هایش» نادرست است؟

- الف) تصویری از جامعه‌ی ایران در دوره‌ی رضاشاه ارائه می‌دهد.
 ب) در ضمن داستانی عاشقانه، زندگی اشراف ایران را به تصویر می‌کشد.
 ج) شخصیت سرهنگ آرام با الهام از شخصیت رئیس شهربانی آن عصر شکل گرفته است.
 د) رمانی است رئالیستی با زاویه‌ی دید اول شخص.

۸۵- کدام گزینه درباره‌ی داستان «زیارت» نادرست است؟

- الف) راوی داستان بیشتر تماشاگر است تا بازیگر.
 ب) حال و هوایی شبیه خسی در میقات دارد.
 ج) نثر آن نمونه‌ی نثر تکوین یافته‌ی آل‌احمد است.
 د) از نخستین داستان‌های آل‌احمد است.

عربی

۸۶- کدام واژه درست معنی نشده است؟

- الف) سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا : مهربان و لطیف
 ب) لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِذًا : زیبا و دوست داشتنی
 ج) ... وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيًّا : بامدادان
 د) هَلْ تَحَسُّ مِنْهُمْ مِثْلَ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزًا : صدا و آواز

آزمون مرحله‌ی دوم نوزدهمین المپیاد ادبی کشور

۸۷- ترجمه‌ی کدام گزینه درست نیست؟

- (الف) وَ تَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا هُدًى ... : کسانی که راه یافته‌اند، هدايت بیشتری از خدا می‌طلبند.
 (ب) وَ مَا يَنْصِيحُ لِلرَّحْمَنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا : سزاوار نیست که خدای مهربان فرزندی برگزیند.
 (ج) ثُمَّ تَنْجِي الَّذِينَ آمَنُوا وَ تَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا جَنَّتًا : سپس پارسایان را می‌رهانیم و ستمگران را در آنجا به زانو در افتاده رها می‌کنیم.
 (د) قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَ اشْتَقَلَ الرَّأْسُ شَيْبًا : گفت پروردگارا استخوانم سست و موی سرم سفید شده است.

۸۸- نقش نحوی «من» در کدام گزینه نادرست است؟

- (الف) إِنَّا نَحْنُ نَرُثُ الْأَرْضَ وَ مَنْ عَلَيْهَا : محلاً منصوب، عطف به «الارض»
 (ب) إِنَّ كُلَّ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَ الْأَرْضِ إِلَّا ... : محلاً مجرور، مضاف الیه
 (ج) كَيْفَ تَكْلَمُ مَنْ كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا : محلاً منصوب، خبر مقدم کان
 (د) قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمَنُ مَدَدًا : محلاً مرفوع، مبتدا

۸۹- کدام گزینه معنای واژگان زیر را در بر دارد؟

- عتیا، فریا، ملتیا، سرتیا
 (الف) خشک و فرسوده، عجیب و تازه، مکتوب و نوشته، حرکت در شب
 (ب) سرکش و نافرمان، شگرف و نو آیین، آیین‌مند، پنهانی
 (ج) فروت، شگفت و نوساخته، زمان طولانی، نهر
 (د) گنه‌کار، دروغ‌آمیز و عجیب، مردمی، جاری

۹۰- به نام کدام پیامبر در سوره‌ی مریم اشاره نشده است؟

- (الف) صالح (ب) اسحق (ج) ادریس (د) هارون

۹۱- کدام گزینه درباره‌ی سوره‌ی مریم درست نیست؟

- (الف) با حروف رمز آغاز می‌شود و با پرسش پایان می‌یابد.
 (ب) در این سوره نذر زکریا و گفت و گوی عیسی در گهواره آورده شده است.
 (ج) در آغاز سوره، نازایی الیزابت همسر زکریا مطرح شده است.
 (د) سوره‌ای است مکی با ۹۸ آیه.

۹۲- در کدام گزینه‌ها همه‌ی کلمات مبنی‌اند؟

- (الف) أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ
 (ب) وَ هَيَّأْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَ يَعْقُوبَ
 (ج) يَا لَيْشَى مَتَّى قَبْلَ هَذَا
 (د) أَسْمِعْ بِهِمْ وَ أَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُونَنَا

۹۳- در این آیه چند فعل به کار رفته است؟

- فَتَكَلَّمَ وَ أَشْرَبْنِي وَ قَرَأَ عَيْنًا فَإِمَّا تَرَيَنَّ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أَكَلِمَ الْيَوْمَ إِسِيًّا.
 (الف) ۶ (ب) ۵ (ج) ۸ (د) ۷

آزمون مرحله‌ی دوم نوزدهمین المپیاد ادبی کشور

۹۴- کلمه‌ی «رَبِّ» در آیه‌ی «وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا» چه نوع منادایی است؟

- الف) مضاف ب) شبه مضاف ج) مفرد معرفه د) نکره‌ی مقصوده

۹۵- «کان» در کدام گزینه فعل تام است؟

- الف) فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ.
ب) وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ.
ج) وَكُنْتُ نَسِيًّا مِّنْهَا.
د) قَالَتْ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي غُلَامٌ.

زبان انگلیسی

96- The moralising tenor of Sadi's writing in the Bustan and Golistan on the one hand and the works' attention to sheer survival on the other may appear to be elements.

- a) coordinated b) moral
c) contradictory d) integrated

97- In the ensuing chaos the culture of hitherto relatively peripheral areas flourished. In other words:

- a) Before the chaos the culture of areas flourished.
b) After the chaos the culture of areas developed.
c) The culture of hitherto relatively peripheral areas flourished during the chaos.
d) After the chaos the culture of areas didn't develop.

98- One of the most interesting aspects of Sadi's writing is his insistence on his own persona as a presence in his works and thus in his audience's mind. This has led to him being one of the most known of persian authors. In this sentence This refers to:

- a) talking firmly about himself
b) his works
c) his interests
d) his audience's mind

99- The Bustan and Golistan are arranged according to

- a) anecdotes b) length c) importance d) subject matter

100- Which one is wrong?

- a) Sadi was born in Shiraz early in the 7th century.
b) Sadi was really captured by Europeans.
c) Writings of Sadi imply his wide knowledge of the world beyond Persia.
d) The most insistently presentend persona in the works of Sadi is that of a traveller.